

FILOLOGIA POLSKA I STOPIEŃ LITERATURA NA ŚWIECIE – WYKŁADY MONOGRAFICZNE (III ROK, 1 SEMESTR, 30 g. w.)

prof. dr hab. Dariusz Rott, *Literatura rosyjska XX wieku. Twórcy, tematy i miejsca*

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zjawiskami literatury rosyjskiej (i radzieckiej) XX w. z uwzględnieniem licznych kontekstów, w tym historii, polityki, życia literackiego, muzycznego i teatralnego. Wybrana problematyka zajęć: Periodyzacja literatury; Wybrane zagadnienia sztuki rosyjskiej XX w.; Społeczne i polityczne uwarunkowania literatury; Awangarda: Włodzimierz Majakowski; Dystopia: Jewgienij Zamiatin; Petersburg jako temat literatury rosyjskiej; Wokół *Mistrza i Małgorzaty* Michaiła Bułhakowa; Moskwa Bułhakowa; Polskie przekłady Bułhakowa; Rosyjska literatura łagrowa; Znani i mniej znani bardowie: Władimir Wysocki, Bułat Okudźawa, Weronika Dolina, Jurij Wizbor.

dr hab. Wojciech Śmieja, prof. UŚ, *Literatura końca XIX i początku XX wieku wobec dyskursów płciowej i seksualnej nienormatywności*

W trakcie wykładów omawiane są arcydzieła światowej literatury końca XIX i początku XX wieku, których osią tematyczną jest płciowa/bądź seksualna dysydencja:

- 1) *Portret Doriana Graya* O. Wilde'a,
- 2) *Billy Budd* H. Melville'a,
- 3) *Immoralista* A. Gide'a,
- 4) poezja K. Kawafisa,
- 5) *Śmierć w Wenecji* T. Manna,
- 6) *W poszukiwaniu straconego czasu* M. Prousta,
- 7) *Orlando* Virginii Woolf,
- 8) *Niepokoje wychowanka Torlessa* R. Musila,
- 9) *Studnia samotności* R. Hall.

dr hab. Anna Sitko, prof. UŚ, *Kłopoty z recepcją. Twórcy i ich dzieła wobec pozwów sądowych, prześladowań i „zmowy milczenia”*

Wykłady zostaną poświęcone dziewiętnastowiecznym utworom literackim (amerykańskim, angielskim, francuskim, niemieckim, norweskim, rosyjskim), których rozpowszechnianie (w obiegu rękopiśmiennym, na łamach prasy, w edycjach samoistnych) stało się przyczyną kłopotów ich twórców. Musieli zmierzyć się z cenzurą (np. Stendhal, Ch. Dickens, Ch. Baudelaire, T. Hardy, W. Whitman, G. Hauptmann), czasem stawać przed sądem pod zarzutem obrazy moralności (G. Flaubert). Zdarzało się również, że ustawą parlamentu pisarze zostawali objęci zakazem druku (K. Gutzkow, H. Heine i inni przedstawiciele Młodych Niemiec) lub stawali się obiektem intrygi, której tragicznym finałem była śmierć („kto zabił A. Puszkina?”, ale i A. Gribojedowa, M. Lermontowa?). Niekiedy – z różnych

powodów – autora we własnej ojczyźnie skazywano przez całe dziesięciolecia na niepamięć (np. G. G. N. Byron, E. A. Poe), choć jego twórczość cieszyła się zasłużoną sławą i uznaniem w innych krajach, stając się inspiracją dla nowych nurtów artystycznych. Bywało i tak, iż niezgodny z wolą artysty odbiór utworów przez czytelników stawał się przyczyną jego choroby (np. M. Gogol).